Polski Instytut Ekonomiczny

Warszawa, 8 listopada 2022 r.

Klimatyczne koszty wojny to nawet 20 proc. PKB Ukrainy

Według wyliczeń Polskiego Instytutu Ekonomicznego, koszt klimatyczny rosyjskiej inwazji na Ukrainę w scenariuszu umiarkowanym wyniesie 212,7 mln t ekwiwalentu CO2. To aż 6 proc. ekwiwalentu wszystkich emisji gazów cieplarnianych Unii Europejskiej w 2022 r. i 53 proc. bezpośredniej rocznej emisji CO2 Polski. W tym samym scenariuszu, koszt klimatyczny inwazji może wynieść 16,6 mld EUR. Zielona odbudowa Ukrainy pozwoliłaby uniknąć nawet 115 mln t emisji ekw. CO2 i ograniczyć koszty klimatyczne o 8,9 mld EUR. Zielona odbudowa będzie konieczna również ze względu na to, że aż 4000 MW odnawialnych źródeł energii, czyli 24 proc. ukraińskich mocy zainstalowanych OZE, mogło zostać uszkodzonych i zniszczonych – wynika z raportu PIE „Koszty klimatyczne rosyjskiej inwazji".

Szacujemy, zależnie od scenariusza, że całkowita wielkość emisji gazów cieplarnianych spowodowanych inwazją Rosji na Ukrainę w okresie luty-wrzesień 2022 r. mogła wynieść 98,1 mln t ekwiwalentu CO2 w scenariuszu minimalnych emisji, 212,7 mln t w umiarkowanym i aż 326,9 mln t w scenariuszu maksymalnych emisji. Koszty klimatyczne wojny szacujemy w związku z tym na 6,5-25,5 mld EUR, co przekłada się na 10-19 proc. PKB Ukrainy. Rosyjska inwazja na Ukrainę spowodowała znaczne szkody środowiskowe i klimatyczne, których nadrobienie będzie wymagało wielu lat pracy wspólnoty międzynarodowej. Działania o wąsko rozumianym charakterze militarnym to jedynie około 0,5 proc. całkowitych kosztów klimatycznych, na które składają się m.in. emisje z pożarów terenów leśnych i zabudowanych, wymuszone wojną migracje, niszczenie infrastruktury energetycznej, koszty odbudowy i przerwanej zielonej transformacji Ukrainy. Najistotniejsze będą koszty klimatyczne związane z odbudową Ukrainy po wojnie, przerwaniem zielonej transformacji i wojennymi migracjami – mówi Kamil Lipiński, analityk z zespołu klimatu i energii w Polskim Instytucie Ekonomicznym.

Wykres 12. Koszty klimatyczne rosyjskiej inwazji na Ukrainę (w mln t CO_2e)

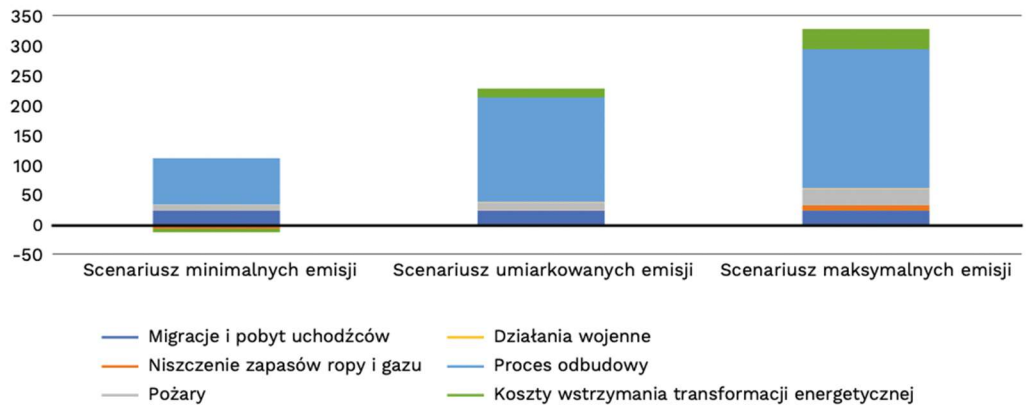

Koszty zniszczonej infrastruktury to nawet 235 mld EUR

Skutkiem rosyjskiej inwazji było zniszczenie infrastruktury o wartości szacowanej przez Instytut Kijowskiej Szkoły Ekonomii na co najmniej 95,4 mld EUR. Straty spowodowane utrudnieniami w jej funkcjonowaniu wyniosły dodatkowe 126,7 mld EUR. Minimalne koszty odbudowy infrastruktury wynoszą 235 mld EUR. Wyliczenia te dotyczą głównych obszarów życia społeczno-gospodarczego, dla których infrastruktura pełni kluczową rolę: mieszkalnictwa, transportu, przemysłu, energetyki, rolnictwa czy usług publicznych. Jednak najwięcej, bo aż 69,9 mld EUR, mogą wynieść koszty rozminowywania terenów okupowanych przez wojska rosyjskie.

Wykres 10. Minimalne koszty odbudowy zniszczonej i uszkodzonej infrastruktury ukraińskiej według IKSE (w mld EUR)

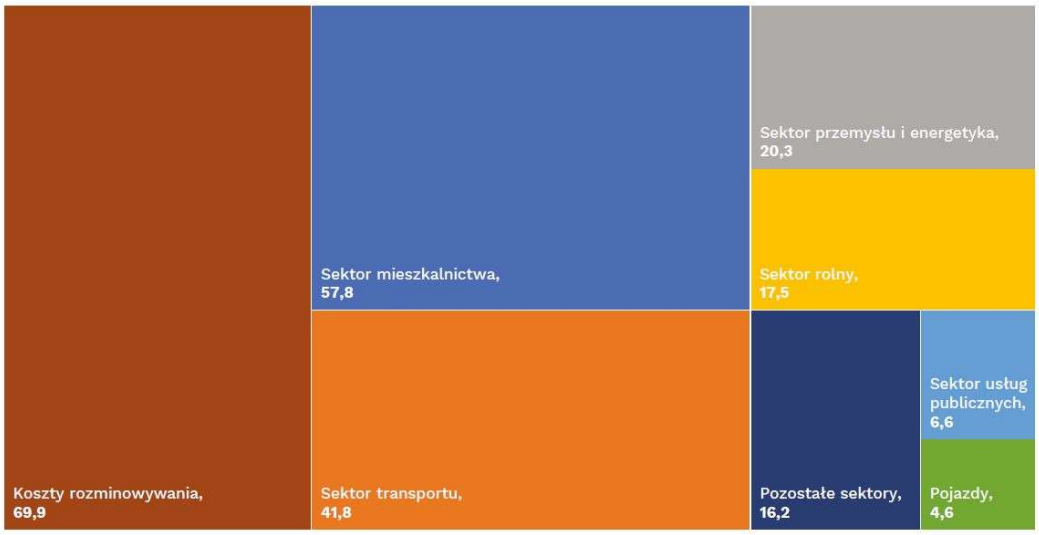

Źródło: opracowanie własne PIE na podstawie analiz Instytutu Kijowskiej Szkoły Ekonomii.

Zielona odbudowa szansą na obniżenie kosztów klimatycznych inwazji

Zielona odbudowa z udziałem Unii Europejskiej, Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych może pozwolić na uniknięcie nawet 115 mln t emisji CO2 i ograniczenie kosztów klimatycznych wojny o 8,9 mld EUR. Niska emisyjność gospodarek europejskich oraz transfer zielonych technologii umożliwiających szybką odbudowę zniszczonych i uszkodzonych mocy OZE będą mieć kluczowe znaczenie w ograniczaniu wpływu rosyjskiej inwazji na klimat.

Aktywne zaangażowanie państw członkowskich UE w zieloną odbudowę i rozwój Ukrainy wymagałoby wsparcia przy budowie 14,4 GW elektrowni fotowoltaicznych i 3,1 GW elektrowni wiatrowych. Koszt klimatyczny takiej inwestycji wyniesie 21,2 mld EUR – pozwoli jednak ograniczyć emisję Ukrainy co najmniej o 39,5 mln t CO2. Dynamiczne wsparcie rozwoju ukraińskich OZE jest ponad 12-krotnie wydajniejsze z punktu widzenia ochrony klimatu od mniej sprecyzowanego, ogólnego zaangażowania państw UE w proces odbudowy Ukrainy.

Polski Instytut Ekonomiczny

***

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think tank ekonomiczny z historią sięgającą 1928 roku. Jego obszary badawcze to przede wszystkim makroekonomia, energetyka i klimat, handel zagraniczny, foresight gospodarczy, gospodarka cyfrowa i ekonomia behawioralna. Instytut przygotowuje raporty, analizy i rekomendacje dotyczące kluczowych obszarów gospodarki oraz życia społecznego w Polsce, z uwzględnieniem sytuacji międzynarodowej.

Kontakt dla mediów:
Ewa Balicka-Sawiak
Rzecznik Prasowy
T: +48 727 427 918
E: ewa.balicka@pie.net.pl